

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kovátsits László (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Cseszlai János (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. május 7. napján kelt, 19.P.22.026/2009/4. számú ítélete ellen az alperes részéről 5. és 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint + Áfa első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 45.000 (negyvenötezer) forint kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A ... -i számában „...” címmel „...” felvezető címmel jelent meg cikk.

A felperes a lapban megjelent valótlan állítások miatt helyreigazítási kérelmet terjesztett elő, amelynek a szerkesztőség nem tett eleget. A felperes bírósághoz fordult és kereseti kérelmében olyan tartalmú helyreigazítás közlésére kérte kötelezni az alperest, amelyből kitűnik, hogy a felperes és a tulajdonában álló gazdasági társaság minden esetben jogkövető tevékenységet folytat és az Áfa mértékét is a hatályos jogszabályoknak megfelelően határozta meg. Közölni kérte azt is, hogy nem trükkökkel, hanem a legkedvezőbb ajánlatokkal nyerte el a pályázatot.

Az alperes a kereset elutasítását kérte és az eljárás felfüggesztését, az APEH hivatalos állásfoglalásának beszerzését indítványozta. Ezen túl előadta, hogy a helyreigazítási igény szövege nem felel meg az előírásoknak, olyan tények közlése is szerepel benne, amely megítélésére a bíróság nem jogosult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest helyreigazítás közlésére kötelezte, mely közlemény szerint: a lap ...-i számában a „...” című cikkben olyan hamis látszatot keltettek, hogy a különböző pályázatokon a ..., illetve a tulajdonában álló jogsértő gyakorlatot folytatott volna és trükközött volna az alkalmazott Áfa mértékének körében.

A valóságban arra hivatott szervek jogsértést nem állapítottak meg, az eredményesen befejeződött pályázatok jogszerűek voltak.

Az ezt meghaladó keresetet az elsőfokú bíróság elutasította és megállapította, hogy a költségeiket a peres felek maguk viselik. A le nem rótt illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felperes és az alperes által szerkesztett lapot kiadó gazdasági társaság is 10.500-10.500 forintot köteles megfizetni a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az ítélet indokolásában részletesen ismertette a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó speciális anyagi és eljárásjogi szabályokat, majd kihangsúlyozta, hogy személyiségi jogi perben a bíróság nem dönthet el más jogterületre tartozó jogvitát és azt nem is véleményezheti. Nem foglalhat tehát állást abban a kérdésben, hogy a különböző pályázatokon a felperes jogszerűen milyen mértékű Áfa-t számíthat fel. Ezen túl kiemelte, hogy a Pp. 152. § (2) bekezdése alapján nincs arra érdemben jogi lehetőség, hogy a bíróság az APEH hivatalos megkeresése céljából az eljárást felfüggeszse, az APEH állásfoglalás előzetes kérdésnek jelen per szempontjából nem minősül. A sajtó-helyreigazítás vonatkozásában a jogszabály ugyan nem tiltja az eljárás felfüggesztését, de a sajtó-helyreigazítás azonnaliságának elvével az érdemben ellentétes.

A konkrét vizsgálatok körében kifejtette, hogy az iránti közlésre kötelezés, miszerint a felperes visszautasítja, hogy jogsértést követett volna el, megalapozatlan, ugyanis ez egyértelműen az elégtétel adásának körébe tartozik, erre azonban a PK. 12. számú állásfoglalás I. pontjára figyelemmel jelen per keretei közt nincs jogi lehetőség.

Azon közlés tekintetében, hogy a felperes törvényteleniséget követett volna el akkor, amikor a benyújtott pályázataiban 5 %-os Áfa-val számolt, az elsőfokú bíróság a helyreigazítást elrendelte, mert az alperes nem tudta igazolni azt, hogy bármely arra jogosult hatóság megállapította volna a felperesi eljárás jogszerűtlenségét. Nem tudta cáfolni azt sem, hogy a megnyert pályázatokat bárki is az Áfa miatt érvénytelené nyilvánította volna. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor olyan tartalommal rendelte el a helyreigazítást, amelyből kitűnik, hogy az adójogi vitát nem kívánja eldönteni, de még véleményezni sem.

A való tényként közölni kértek vonatkozásában, hogy a tulajdonában álló kft. minden esetben jogszerűen jár el és amikor megnyerte a pályázatot, akkor a legkedvezőbb ajánlatot adta, az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy nem rendelkezik adattal arra nézve, hogy a többi pályázat esetén ki, mikor és milyen pályázatot adott be, ilyen vizsgálat lefolytatására nem is volt lehetősége. A pályázatok ügyének vizsgálata álláspontja szerint meghaladja jelen per kereteit és az sem feladata a bíróságnak, hogy általános érvénnyel vizsgálja a felperes pályázati gyakorlatát, ezért az erre irányuló kereseti kérelmet elutasította.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az APEH szakvéleménye alapján a lapokkal kapcsolatos szerkesztői vagy terjesztési tevékenység nem esik a kedvezményes 5 %-os Áfa körbe, így megállapítható, hogy jogszerűen csak 20 %-os Áfa felszámítására lett volna lehetőség. Az, hogy a felperes 5 %-os Áfát alkalmazott, annak valóságtartalma tehát megállapítható. Ezen túl az elsőfokú bíróságnak az nem feladata, hogy eldöntse, hogy milyen mértékű Áfa felszámítása jogszerű, viszont annak eldöntése igen, hogy a valóságon alapul-e a cikk szerzőjének az a véleménye, hogy a számla kiállításánál a megrendelő szempontjából gazdasági előnynek számít ha 20 % helyett 5 %-os Áfa-kulcs alkalmazásával dolgozik.

Hivatkozott arra is, hogy az APEH-től kapott állásfoglalásról való tudósítás miatt nincs helye a PK. 14. számú állásfoglalás alapján sajtó-helyreigazításnak. A közlés egyébként jogszerű volt, az ebből levont következtetések pedig csak a szerző véleményét tükrözik, amit alátámaszt a cikk szóhasználata is, a „könnyen előfordulhat”, a „pikánsnak találja” és a „borítékolható” kifejezések. A kifogásolt megállapítások megfogalmazása eleve vélemény kifejezésre utalnak, értékelésnek minősülnek, így emiatt sem rendelhető el helyreigazítás. A közölt Áfa mértékek közötti számszeri különbség pedig tényként kezelendő és egyszerű matematikai számítással bizonyítható az elért kedvező különbség a jogszabályokat helyesen alkalmazó versenytársakkal szemben.

A cikk szövegének tartalmi összefüggéseire figyelemmel az újságírói vélemény, értékelés, értelmezés nem épül valótlán tényállításokra, nem tünteti fel a való tényeket hamis színben.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetést vont le. Hangsúlyozta, hogy a cikk hamisan sugalmazta, hogy a felperes az Áfa törvény kijátszásával jutott törvénytelen előnyhöz. Nem áll rendelkezésre olyan APEH szakvélemény, amely az alperes által elmondottakat támasztaná alá. Az alperes rendelkezésére álló APEH tájékoztató 60/1992. (XI. 17.) AB határozatban foglaltakra tekintettel jogi kötőerővel nem bír, sőt bizonyítéknak sem tekinthető. A felperes ellen sem büntető, sem polgári, sem közigazgatási eljárás nem volt folyamatban jelen jogvitával

összefüggésben és sem a közbeszerzési, sem egyéb eljárásban nem kerültek megállapításra az alperes által tévesen sugalmazottak.

Az alperes fellebbezése alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban az abból levont következtetésével és az így meghozott döntésével a másodfokú bíróság nem értett egyet.

Az elsőfokú bíróság jelen eljárásban alkalmazandó jogszabályokat és PK állásfoglalásokat részletesen ismertette, ezért a másodfokú bíróság csak visszautal azokra.

A Fővárosi Ítéltábla az alperesi fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

Az Stv. 2. § (1) bekezdése a sajtó feladatául a gyors, hiteles, pontos tájékoztatásról való gondoskodást jelölte meg, azonban a 3. § (1) bekezdése korlátot állított, amely értelmében a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével. A Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalása szerint a sajtó-helyreigazítási igény elbírálásakor a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelölésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, tekintettel a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja.

A Ptk. 79. §-ából következően a sajtó-helyreigazítás a tényállításokra korlátozódik, nem ad alapot a helyreigazításra a személyiségi érdekek sérelme, ha az nem tényállítás útján valósul meg. Egy adott tény jogi megítélésére vonatkozó véleménynyilvánítás, annak bírálata nem lehet sajtó-helyreigazítás tárgya.

Való tények hamis színben való feltüntetése esetén helye van sajtó-helyreigazításnak, ha a közlés a való tények önkényesen kiragadott tartalmi szempontból hiányos volta miatt a valóságot hamis színben feltüntető téves következtetés levonására okot adó módon valósul meg.

A Fővárosi Ítéltábla ezen általánosságban kifejtettek alapján a cikk köznapi értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy az alperesi cikk sérelmezett kitételei azon való tényen alapuló vélemény kifejtésnek minősülnek, amelyek szerint a felperes az önkormányzati újságok kiadására vonatkozó pályázaton 5 %-os kedvezményes adókulccsal számolt. Az alperes a birtokába jutott APEH vélemény ismeretében nem minden valóságot nélkülözően fogalmazta meg azt a közlést, hogy a felperes ezen eljárásával versenyelőnyhöz jutott olyan pályázóval szemben,

amelynél az Áfa törvény eltérő értelmezéséből adódóan a 20 %-os Áfa-kulccsal számoltak.

A rendelkezésre álló APEH vélemények tükrében levonható az a következtetés, hogy az alkalmazandó Áfa-kulcs értelmezésénél nincs egységes álláspont, ennek keretében kialakult egy olyan vita az érintettek körében, amelyben a bíróság jelen eljárás keretében érdemben nem foglalhat állást. A másodfokú bíróság megítélése szerint az alperes a cikkben közöltekkel a kialakult helyzetre tekintettel fejtette ki véleményét, fogalmazta meg kételyeit, azonban az így megfogalmazottak nem keltették azt a hamis látszatot, miszerint az arra hivatott szervek a felperes eljárását jogsértőnek minősítették vagy a befejeződött pályázatokkal kapcsolatosan megállapítást nyert volna az, hogy azok nem voltak jogszerűek.

Az alperes a cikkben a rendelkezésre álló információk és vélemények tükrében a saját álláspontjának adott hangot, bírálva egyben a felperes ettől eltérő értelmezését és eljárását.

A másodfokú bíróság mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy a sérelmezett kitételek vonatkozásában - figyelemmel az alpereshez eljuttatott helyreigazítási kérelemre is - a felperes sajtó-helyreigazításra irányuló igénye az alperessel szemben nem megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

A másodfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 239. § -án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés és a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2009. szeptember 24.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő